

MASSALE VELDUILENTREK OP 14 NOVEMBER '86

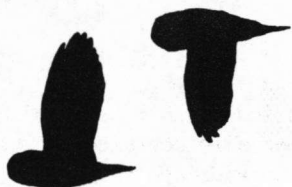
Een vrijdagavond in november. Thuis gekomen van het werk en onderuit in een bank geploft. Er is geen twijfel of deze avond zal voorbijgaan zonder enige schokkende gebeurtenis.

Wij horen de voordeur dichtslaan. Pa komt thuis van zijn lange wandeling langs het strand van Zandvoort, maar van de rust, die hij hierna meestal uitstraalt, is nu niets te merken. Een beetje opgewonden vertelt hij, dat er tientallen uilen langs de zeereep vliegen. "Velduilen", zegt hij daar nog bij. Even denk ik terug aan koude winteravonden, waarop we regelmatig gezelschap kregen van een velduil, die rondcirkelde in het licht van onze lampen. Maar: "Tientallen uilen" doen me werkelijk op het puntje van de bank zitten en vijf minuten later zijn we al op weg richting zeereep.

Onderaan de verlaten strandafgang blijven we ineengedoken zitten. In het vage, schemerige licht van de lantaarns duiken twee schimmen op van grote, massieve vogels met brede, afgeronde vleugels en forse lichamen. Op enige meters afstand vliegen ze langs ons met langzame vleugelslagen. Vele uilen volgen nog. De groepen bestaan voornamelijk uit twee, drie, soms vier uilen en enkelen vliegen alleen. De meesten vliegen boven de strook duinen tussen de boulevard en het strand in zuidelijke richting, zonder halt te houden of een korte jachtvlucht te ondernemen. Ze lijken haast te hebben.

De grootste aantallen trekken langs van 18.00 uur tot 19.30 uur, waarbij gemiddeld zo'n 50 exemplaren per uur passeren. Na 19.30 uur begint het aantal uilen, dat per uur passeert, te dalen. Ook de groepen worden kleiner. Na 22.00 uur neemt de stroom af tot hoogstens enkele uilen per uur.

Volgens gegevens van het KNMI in De Bilt was er van 12 t/m 15 november 1986 in noord-Scandinavië sprake van een korte, hevige koudeperiode. 12 november ging gepaard met een zogenaamde temperatuursval van enkele graden boven nul tot tien graden onder het vriespunt. De daarop volgende dag werden zelfs waarden van 15 °C onder nul gemeten. Er stak een koude poolwind op en er viel sneeuw. De koudegolf was echter van korte duur, want op 14 november begon de temperatuur weer te stijgen om 15 november weer boven het vriespunt uit te komen.

In deze periode werden in onze regio nog andere, invasie- cq. vorst-trekachtige waarnemingen gedaan. Vogelringstation "'t Paradijsveld" meldt het opmerkelijke feit, dat 13 november 240 Barmsijsen werden geteld, evenals 400 Houtduiven in één groep en 113 Kieviten. 15 november werden ook grote aantallen Grote barmsijsen en enkele Witstuitbarmsijsen waargenomen bij dit ringstation in de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Ik zoek een verklaring voor dit massaal wegtrekken van Velduilen en andere vogelsoorten uit hun noordelijke broedgebieden. Mede door publicatie van dit artikeltje hoop ik op reacties van andere vogelaars, die soortgelijke waarnemingen deden in de periode van 13 t/m 15 november.

Ton Visser
Ir. G. Friedhoffplein 3
2042 BN Zandvoort

